

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

گروه علوم انسانی

کمیته برنامه‌ریزی جغرافیا

در جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ که در ادامه
جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

کمیته تخصصی: کمیته برنامه‌ریزی جغرافیا

گروه: علوم انسانی

رشته: جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

گروایش:

دوره: کارشناسی

کد رشته:

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد براساس طرح پیشنهادی گروه علوم انسانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسستایی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۷/۱ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری با سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سپرستان مورخ ۱/۷/۱۳۸۰،

(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی)

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

- ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکتشاف آراء به تصویب رسید.
- ۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سپرستان مورخ ۱/۷/۱۳۸۰، در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرماید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی
دیپر شورای عالی برنامه‌ریزی

باسم‌هه تعالی

دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه ریزی شهری

فصل اول:

الف) تعاریف و اهداف:

- ۱ دوره کارشناسی جغرافیا و برنامه ریزی شهری یکی از برنامه‌های علمی و هنری آموزش عالی است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران با اهداف مشروحه زیر تهیه و تدوین شده
- ۱-۱ تربیت کادر متخصص و متعهد برای انجام امور شهر سازی و تهیه طرح‌های جامع شهری
  - ۱-۲ ایجاد فضای مناسب تحقیق و پژوهش در امر توسعه شهری، بهسازی، نوسازی و ساماندهی شهرهای موجود و ایجاد شهرهای جدید.
  - ۱-۳ تغذیه سازمانها و نهادهای مربوطه از نظر کارشناسی برای اجرا و نظارت در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی شهری و منطقه‌ای.

ب) نقش و توانائی

- ۲ طول دوره کارشناسی ۴ سال است. نظام آموزش واحدی بوده و کلیه دروس نظری و عملی در حداقل هشت ترم ارائه می‌گردد.
- ۳ داوطلبان شرکت کننده در این رشته در صورت داشتن «دیپلم ریاضی فیزیک یا علوم تجربی» می‌توانند در کنکور سراسری در این رشته شرکت نمایند.
- ۴ گروههای جغرافیایی متقاضی تأسیس این رشته ضرورتاً بغیر از شرایط عام ملزم به داشتن یک عضو کادر علمی با درجه دکتری در رشته‌های «جغرافیا و برنامه ریزی شهری»، « برنامه ریزی شهری» و « برنامه ریزی منطقه‌ای» باشند.
- ۵ دانشجویان این رشته حداقل باید در ۱۵ روز گردش علمی شرکت کنند که نحوه اجرای آن توسط گروه مجری تعیین می‌شود.

ج) ضرورت و اهمیت:

از آنجاییکه ایران کشوریست که در مرحله گذار از شیوه زندگی سنتی به شیوه زندگی شهری قرار گرفته و برای دهه های آینده شاهد رشد و توسعه سریع شهری خواهد بود و از طرف دیگر شهرهای موجود باخاطر قدمت تاریخی و طول مدت حیات در برخی از بخش ها رو به فرسودگی می روند لذا تربیت کارشناسان این رشته در تهیه و اجرای طرح ها ایران را از نظر تخصص شهرسازی و برنامه ریزی منطقه ای بی نیاز خواهد کرد.

د) تعداد واحدهای درسی:

۱۳۴ واحد شامل عمومی ۲۰ واحد - پایه ۵ واحد - تخصصی ۵۹ واحد و ۳ واحد دروس اختیاری ارائه میگردد.

ه) ضرایب و مواد امتحانی

ریاضی اقتصاد زمین شناسی زیست شناسی فیزیک شیمی جغرافیا فلسفه فارسی علوم اجتماعی

علوم تجربی	۴	-	۱	۲	۳	-	-	-
ریاضی فیزیک	۴	-	۳	۲	۳	-	-	فني ۳
علوم انسانی	۳	۲	۳	-	-	-	-	۱

جدول دروس

برنامه آموزشی دوره کارشناسی جغرافیا
و برنامه ریزی شهری (دروس عمومی)

پیشنباز با زمان ارائه درس	ساعت ^۱			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	معارف اسلامی (۱)	۱
	-	۳۲	۳۲	۲	معارف اسلامی (۲)	۲
	-	۳۲	۳۲	۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۳
	-	۳۲	۳۲	۲	انقلاب اسلامی و ریشه های آن	۴
	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ اسلام	۵
	-	۳۲	۳۲	۲	متون اسلامی (آموزش زبان عربی)	۶
	-	۴۸	۴۸	۳	فارسی	۷
	-	۴۸	۴۸	۳	زبان خارجه	۸
	۳۲	-	۳۲	۱	تربیت بدنی (۱)	۹
	۳۲	-	۳۲	۱	تربیت بدنی (۲)	۱۰
				۲۰	جمع	

برنامه آموزشی دوره کارشناسی جغرافیا
و برنامه ریزی شهری (دروس پایه)

پیشنباز با زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه جغرافیا	۱۱
تفسیر نقشه های موضوعی	-	۳۲	۳۲	۲	اصول سنجش از دور	۱۲
	-	۳۲	۳۲	۲	آب و هواشناسی (مبانی)	۱۳
	-	۳۲	۳۲	۲	ریاضیات پایه ۱	۱۴
ریاضیات پایه (۱)	-	۳۲	۳۲	۲	ریاضیات پایه ۲	۱۵
ریاضیات (۱)	-	۳۲	۳۲	۲	روشهای آماری در جغرافیا (۱)	۱۶
ریاضیات (۲) + روشهای آماری (۱)	-	۳۲	۳۲	۲	روشهای آماری در جغرافیا (۲)	۱۷
	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ علم برنامه ریزی شهری	۱۸
	۳۲	۳۲	۶۴	۳	تفسیر نقشه های موضوعی	۱۹
مبانی آب و هواشناسی	-	۳۲	۳۲	۲	میکروکلیماتولوژی	۲۰
مبانی ژئومورفولوژی		۴۸	۴۸	۳	جغرافیای طبیعی ایران	۲۱
مبانی آب و هواشناسی	-	۳۲	۳۲	۲	هیدرولوژی شهری	۲۲
مبانی جغرافیای جمعیت (مبانی و ایران)	-	۴۸	۴۸	۳	جغرافیای روستاپی (مبانی و ایران)	۲۳
	-	۴۸	۴۸	۳	مبانی جغرافیای جمعیت	۲۴
	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیای شهری (مبانی)	۲۵
	۳۲	۱۶	۴۸	۲	نقشه های توپوگرافی (هیدرولوژی)	۲۶
نقشه های توپوگرافی	۳۲	۳۲	۶۴	۳	نقشه برداری	۲۷
روشهای آماری (۱)	-	۳۲	۳۲	۲	کاربرد کامپیوتر در جغرافیا	۲۸
	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی ژئومورفولوژی	۲۹
ستجش از دور	۳۲	۱۶	۴۸	۲	تفسیر و کاربرد عکسهای هوایی و ماهواره ای در جغرافیا	۳۰
کاربرد کامپیوتر در جغرافیا	۶۴	۱۶	۸۲	۳	درآمدی بر سیستم اصلاحات جغرافیایی GIS	۳۱
روشهای آماری (۱) و (۲)	۳۲	۳۲	۶۴	۳	روش تحقیق	۳۲
				۵۱	جمع	

دروس (تخصصی) دوره گارشناسی برنامه ریزی شهری

پیشنبیاز با زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
توسعه فیزیکی - اصول و تکنیکهای برنامه ریزی شهری	۳۲	۳۲	۶۴	۳	جغرافیای شهری ایران (طرجهای شهری در ایران)	۳۳
توسعه فیزیکی	۳۲	۳۲	۶۴	۳	برنامه ریزی مسکن	۳۴
اصول و تکنیکهای برنامه ریزی	۳۲	۳۲	۶۴	۳	برنامه ریزی حمل و نقل شهری	۳۵
مبانی جغرافیایی جمعیت - تحلیل جمعیت	-	۴۸	۴۸	۳	جغرافیای جمعیت ایران	۳۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	اقتصاد شهری	۳۷
اصول و تکنیکهای برنامه ریزی شهری	-	۳۲	۳۲	۲	مدیریت شهری	۳۸
مدیریت شهری ، طرح جامع	-	۳۲	۳۲	۲	قوانين تطبیقی اداره شهرها	۳۹
اصول تکنیک برنامه ریزی شهری	-	۳۲	۳۲	۲	برنامه ریزی فضای سبز شهری	۴۰
-	-	۳۲	۳۲	۲	توابعی محیطی در برنامه ریزی شهری	۴۱
طرح جامع و شهرهای ایران - اصول و تکنیکهای برنامه ریزی شدی	۶۴	-	۶۴	۲	کارگاه برنامه ریزی شهری (۱)	۴۲
کارگاه (۱)	۶۴	-	۶۴	۲	کارگاه برنامه ریزی شهری (۲)	۴۳
طرح های روستایی - طرح جامع	-	۳۲	۳۲	۲	برنامه ریزی منطقه ای	۴۴
مبانی جغرافیای شهری	-	۳۲	۳۲	۲	توسعه فیزیکی شهرها و شهرهای جدید	۴۵
زبان عمومی	--	۳۲	۳۲	۲	متون تخصصی (۱)	۴۶
متون (۱)	-	۳۲	۳۲	۲	متون تخصصی (۲)	۴۷
(۲)	-	۳۲	۳۲	۲	متون تخصصی (۳)	۴۸
متون (۳)	-	۳۲	۳۲	۲	متون تخصصی (۴)	۴۹
اصول و تکنیکهای برنامه ریزی شهری	-	۴۸	۴۸	۳	اصول و تکنیکهای برنامه ریزی شهری	۵۰
مبانی جغرافیای شهری	-	۳۲	۳۲	۲	اکولوژی شهری	۵۱
اقتصاد شهری - مبانی جغرافیای شهری	-	۳۲	۳۲	۲	اقتصاد توسعه	۵۲
اکولوژی شهری - مبانی جغرافیای شهری	-	۳۲	۳۲	۲	جامعه شناسی شهری	۵۳
-	۶۴	-	۶۴	۲	کارورزی	۵۴
مبانی و جغرافیای جمعیت	-	۳۲	۳۲	۲	روشهای تحلیل جمعیت	۵۵
-	-	۳۲	۳۲	۲	روابط متقابل شهر و روستا با تأکید بر ایران	۵۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	طرجهای هادی روستایی	۵۷
جغرافیا و صنعت توریسم - جز اصلی جهانگردی	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیا و صنعت توریسم - جز اصلی جهانگردی	۵۸
-	-	۳۲	۳۲	۲	نوسازی و بهسازی شهری	۵۹
جمع					۵۹	

برنامه آموزشی دوره کارشناسی جغرافیا
و برنامه ریزی شهری (دروس اختیاری)

پیشنباز با زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	-	-	۴	پایان نامه یا چهار واحد معادل از گروههای آموزشی علوم اجتماعی، اقتصاد، معماری به تأیید گروه آموزشی مربوطه	۶۰
				۴	جمع	

فلسفه جغرافیا

تعداد واحد: ۲
تعداد ساعت: ۳۲
پیش نیاز : ندارد

سرفصل درس:

۱- فلسفه جغرافیا

- ۱-۱ فلسفه علم و فلسفه جغرافیا: مفهوم و جایگاه فلسفه جغرافیا
- ۲-۱ موضوع علم جغرافیا: انسان، محیط، روابط متقابل، ساختمانهای مکانی- فضایی.
- ۳-۱ ضرورت تقسیم بندی در علم جغرافیا
- ۴-۱ انواع تقسیم بندی در علم جغرافیا: (تقسیم بر اساس موضوع، هدف، روش)
- ۵-۱ ارتباط جغرافیا و سایر علوم: (زمینه ها، ضرورت ها و نتاج ارتباط جغرافی و علوم دیگر)
- ۶-۱ عناصر اصلی علم جغرافیا: انسان، مکان، روابط متقابل و فضا
- ۷-۱ سیری در تعاریف ارائه شده درباره جغرافیا: جغرافیا از نظر گاه جغرافیدانان
- ۸-۱ مفاهیم ناحیه و ناحیه ای در جغرافیا: (تعريف، اقسام، روش مطالعات ناحیه ای)
- ۹-۱ بحثی درباره جغرافیای انسانی، جغرافیای فرهنگی و جغرافیای اجتماعی
- ۱۰-۱ سابقه بررسیهای فرهنگی در جغرافیا
- ۱۱-۱ اصول جغرافیای فرهنگی
- ۱۲-۱ روش کار در جغرافیای فرهنگی
- ۱۳-۱ نقش محیط طبیعی و فرهنگ انسانی در علم جغرافیا (مکتب جبر و اختیار در جغرافیا)

۲- جغرافیای کاربردی

- ۱-۲ تعریف، مفهوم، قلمرو و اهمیت جغرافیای کاربردی
- ۲-۲ سابقه کار در جغرافیای کاربردی
- ۳-۲ جغرافیای کاربردی و نگرشهای سیستمی
- ۴-۲ بررسی نمونه هایی از کاربرد علم جغرافیا در زمینه جغرافیای طبیعی و جغرافیای انسانی.

اصول سنجش از دور (عکسهای هوایی و ماهواره‌ای)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : تفسیر نقشه‌های موضوعی

سرفصل درس:

- ۱ سنجش از دور
- ۲ ارکان سنجش از دور (انرژی الکترو مغناطیسی، اندام سنجیده (فیلم) دستگاه سنجنده).
  - (الف) طیف الکترو مغناطیسی و قوانین حاکم بر تابش و انعکاس، حرکت انرژی در جو، پنجره‌های جوی و اثربوی زمین بر حرکت انرژی
  - (ب) اندام سنجنده شامل انواع فیلمها و باریابها
  - (ج) دستگاه سنجنده شامل دوربین و ماهواره‌ها
- ۳ فتوگرامتری شامل شناسایی عکسهای، اندازه گیری عرض و طول و ارتفاع و حجم از روی عکسهای هوایی.
- ۴ معیارهای تفسیر عکسهای هوایی
- ۵ تصاویر ماهواره‌ای: چگونگی تهیه و مخابره به زمین و ضبط
- ۶ تصاویر ماهواره لندست و اسپات
- ۷ تصاویر رادار
- ۸ حرارت سنجی و حرارت نگاری

مبانی آب و هوا شنا سی

نظری

تعداد واحد : ۲

تعداد ساعت : ۳۲

پیش نیاز :

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

ریاضیات پایه یک

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : ندارد

سرفصل درس:

(الف) مروری بر جبر و مثباتات مقدماتی

۱- آشنایی با مفاهیم اولیه مجموعه ها

۲-تابع و متغیر

۳- انواع تابع

۴- توابع پایه (قوه ای، نمایی، لگاریتمی، مثلثانی و توابع معکوس مثلثانی)

۵- حد و پیوستگی

۶- مشتق و دیفرانسیل

۷- کاربرد مشتق

۸- کاربرد دیفرانسیل

۹- خطأ و محاسبه خطأ

ریاضیات پایه دو

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : ریاضیات ^{لایه} ۱

سرفصل درس:

مقدمه: یادآوری از برخی مسائل ریاضیات پایه ۱

۱- ماتریس

۲- مشتق

۳- دیفرانسیل

۴- تابع اولی و انتگرال

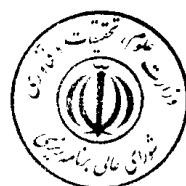
۵- هندسه تحلیلی

۶- مختصری درباره سریها

۷- اعداد مختلف

۸- دستگاه مختصات قطبی

۹- کاربرد انتگرال

روشهای آمار در جغرافیا (۱)

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : ریاضیات^{لایه} (۱)

سرفصل درس:

بخش ۱ -

رابطه جغرافیا و آمار، تاریخچه علم آمار، مراحل تحقیق در آمار

بخش ۲ -

مفاهیم اساسی آمار: داده های آماری، پارامتر آمار، متغیرهای جامعه، متغیرهای کمی و کیفی.

بخش ۳ -

اندازه گیریها و فراوانیها: مفهوم اندازه گیری و فراوانی، انواع فراوانی ها، جدول و توزیع فراوانی، طبقه بندی جامعه، نحوه تنظیم جدول توزیع فراوانی جامعه طبقه بندی شده.

بخش ۴ -

شاخص های مقدار متوسط: مفهوم مقدار متوسط، انواع میانگین ها، میانگین حسابی، هندسی همساز، متغیر، روشهای تعیین میانگین ها، رابطه بین میانگین ها، اهمیت و کاربرد میانگین ها در مطالعات جغرافیایی.

نما:

تعريف و روش محاسبه مقدار نما، اهمیت و کاربرد نما در مطالعات جغرافیایی، رابطه بین شاخص های مقدار متوسط.

بخش ۵ -

شاخص های پراکندگی: مفهوم شاخص های پراکندگی، انواع شاخص های پراکندگی، دامنه نوسانات، انحراف متوسط (میانگین قدر مطلق، انحرافات از میانگین) و اریانس (مجذور) میانگین انحرافات از میانگین انحراف معیاری به روش محاسبه هر یک، اهمیت و کاربرد شاخص های پراکندگی در مطالعات جغرافیا.

بخش ۶ -

منحنی طبیعی: مفهوم منحنی طبیعی، ویژگیهای منحنی نرمال، چوبکی و کشیدگی سطوح زیر منحنی، تعبیر انحراف معیاری بوسیله منحنی نرمال، ترسیم منحنی نرمال هر جامعه با استفاده از جامعه نمونه، تعیین نماینده جامعه نمونه بوسیله منحنی نرمال، استفاده از کاغذ احتمالات و برآورد حدود احتمال کاربرد منحنی نرمال در بررسیهای جغرافیایی.

روشهای آماری در جغرافیا (۲)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نظری

لایم (۲۰)

پیش نیاز : ریاضیات + روشهای آماری در جغرافیا (۱)

بخش ۱ - همبستگی ها: مفهوم همبستگی، اهمیت همبستگی در مطالعات جغرافیایی، انواع همبستگی ها، ضریب همبستگی ها، محاسبه ضریب همبستگی به روشهای پیرسن.

کن达尔 اسپیرمن و فخر، محاسبه ضریب همبستگی جوامع طبقه بندی شده دارای فراوانی بیش از یک محاسبه، ضریب همبستگی بیش از دو جامعه، تفسیر ضریب همبستگی، کاربرد ضریب همبستگی در مطالعات جغرافیایی.

بخش ۲ - رگرسیون: مفهوم رگرسیون، رگرسیون ساده خطی، روشهای محاسبه معادله خطی (با استفاده از ضریب همبستگی و انحراف معیاری، با استفاده از معادلات دو مجهولی) مفهوم کمترین مربعات و رسم خطی که معادله آن محاسبه شده است (خط بهینه)، رگرسیون غیرخطی، روش محاسبه معادله رگرسیون غیرخطی و ترسیم آن رگرسیون چند جانبه اهمیت و کاربرد رگرسیون در بررسیهای جغرافیایی.

بخش ۳ - نمونه گیری: مفهوم جامعه نمونه، علت انتخاب نمونه در مطالعات جغرافیایی، روشهای نمونه گیری.

تاریخ علم برنامه ریزی شهری

تعداد واحد : ۲ نظری

تعداد ساعت : ۳۲

پیش نیاز :

سرفصل درس : ۳۲ ساعت

تفسیر نقشه های موضوعی

عملی: ۱

نظری: ۲

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۶۴

پیش نیاز :

سرفصل درس:

-۱ تاریخچه استفاده از نقشه های موضوعی

-۲ انواع نمودارها

ج) نمودارهای حجمی   ب) نمودارهای سطحی   الف) نمودارهای خطی

-۳ هرم سنین

-۴ نمودارهای لگاریتمی

-۵ نمودارهای ساعتی یا قطبی

-۶ نمایش پدیده های متحرک

-۷ ارگوگراف

-۸ نمودارهای سه گوش

-۹ دیاگرام ها:

الف) دیاگرام منطقه ای   ب) دیاگرام موضوعی

-۱۰ نقشه های آماری

الف) نقشه های نقطه ای   ب) نقشه های سایه روشن

ج) نقشه های ایزارتیم یا ایزوبلت   د) نقشه های نموداری

-۱۱ کاربرد نقشه های موضوعی در علوم مختلف

- ۱۲ - کاربرد نقشه های موضوعی در عمران روستایی
- ۱۳ - کاربرد نقشه های موضوعی در عمران عشاپری
- ۱۴ - کاربرد نقشه های موضوعی در توسعه شهری
- ۱۵ - کاربرد نقشه های موضوعی در آمایش سرزمین
- ۱۶ - پرسپکتیو و نقش آن در جغرافیا

میکروکلیماتولوژی

تعداد واحد: ۲
تعداد ساعت: ۳۲
پیش نیاز : مبانی آب و هواشناسی

سرفصل درس:

بیلان گرمای سطح زمین در رابطه با اساس میکروکلیماتولوژی اصول تشعشعات زمین، بیلان تشعشعات سطح زمین تشعشعات در طول موجهای بلند در شب، قوانین تشعشعات و عبور گرما (انرژی) در زمین، آتمسفر انرژی و اکولوژی؛ رابطه اصلی در اکوسیستم‌ها، انرژی و محیط، نقش هواشناسی رطوبت بارندگی محیط زیست، توزیع بخار آب در نزدیک سطح زمین، تأثیر بادهای سطحی (محلي، توپوگرافیکی . . .) تأثیرات سطح زمین (سطح لواسطه زمین و هوای در لایه‌های هوایی مجاور خود، تأثیرات محیط‌های بیولوژیکی (گیاهی و اجتماعی) در آبهای محلی؛ توپوکلیماتولوژی، آب و هوای شیب‌های مختلف و عوامل مؤثر در آن، روابط انسان و یا میکروکلیمای محلی.

جغرافیای طبیعی ایران

تعداد واحد: ۳ نظری

تعداد ساعت: ۴۸

پیش نیاز : مبانی ژئومرفولوژی

سرفصل درس:

- ۱ مختصری از زمین شناسی ایران (چینه شناسی- تکنونیک)
- ۲ ناهمواریهای ایران (رابطه ساختمان زمین با شکل ناهمواری، رابطه شکل ناهمواری با عوامل اقلیم)
- ۳ اقلیم ایران (عوامل و عناصر اقلیمی- طبقه بندی)
- ۴ پراکندگی خاکها (در ارتباط با اقلیم و ناهمواری)
- ۵ منابع آب (دریاچه ها- آبهای جاری- آبهای زیرزمینی)
- ۶ منابع نباتی (تقسیم بندی: نواحی شمالی- کوههای غربی زاگرس مرتفع- کوهستانهای نیمه خشک- دشت‌های داخلی- سواحل جنوبی).
- ۷ تقسیم بندی ناهمواریها- نواحی جغرافیایی

هیدرولوژی شهری

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : مبانی آب و هواشناسی

سرفصل درس:

(الف) کلیات مبانی هیدرولوژی

۱ - مسائل مورد بحث در هیدرولوژی

۲ - مسائل مورد بحث در هیدرولوژی

۳ - حوضه های آبریز شهری و مشخصات منابع آبی

۴ - عوامل مؤثر در تأمین آب جوامع شهری

۵ - تبدیل بارش به جریان در سطح شهر

(ب) منابع تأمین آب شهری

۱ - منابع زیرزمینی

۲ - چاهها، قنوات، چشمه ها و تأسیسات مورد نیاز برداشت آب

۳ - منابع سطحی- رودخانه ها و برداشت آب از آنها

(ج) نیازهای آب شهری

۱ - بررسی جمعیت مصرف کننده و رشد آن در دوره طرح

۲ - برآورد نیازهای اصلی جمعیت شهری (مستقیم- غیرمستقیم)

۳ - تنظیم الگوی مصرف

۴ - ارتباط نیاز و تولید از نظر زمانی

د) شبکه توزیع آب شهری

۱- مشخصات و اجزای شبکه

۲- خط آبرسانی

۳- قطعات اساسی شبکه

۴- مخازن و تعیین حجم آنها

۵- تأسیسات و مراحل تصفیه آب شهری

۶- شبکه آبرسانی

۷- اصول محاسبه جمعیتهای آب و برق

۸- اصول محاسبه شبکه و افت فشار و مستله سرعت

۹- مراحل تهیه پروژه اجرایی آبرسانی شهری

ه) بررسی سیلابهای شهری و پدیده فاضلاب شهر

۱- محاسبه سیلابهای سطح شهر

۲- معادله استدلالی در نحوه تبدیل بارش به جریان

۳- هیدروگراف مثلثی

۴- ویژگیهای فاضلاب شهری

جغرافیایی روستایی مبانی و ایران

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸

پیش نیاز : مبانی جغرافیای جمعیت

سرفصل درس:

۱) مقدمه

۱-۱ بررسی تعاریف عنوان شده از روستا و ویژگیهای روستایی

۲) نقش عوامل جغرافیایی، تاریخی و انسانی در پراکندگی و شکل یابی روستاهای ایران

۲-۱ طبقه بندی روستاهای کشور بر اساس عوامل گوناگون

۲-۲ شناخت و بررسی کالبد روستا

۲-۳ ویژگیهای ساخت مسکن و جایگزینی اجزای آن

۳) ساختار اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی روستاهای پیش از اصلاحات ارضی

۳-۱ طبقه بندی و اشکال گوناگون مالکیت بر زمین

۳-۲ شیوه های کشت صنعتی و مسئله نسق زراعی

۳-۲-۱ نظام تولید گروهی، علل تشکیل و عملکرد آن

۳-۲-۲ قشریندی جامعه روستایی

۳-۳ بررسی و اهمیت آب و آبیاری سنتی در امر کشاورزی

۳-۳-۱ منابع آب روستایی

۳-۳-۲ نظام سنجش آب و تقسیم آن

۳-۳-۳ اثرات آبیاری سنتی در بافت هرم اجتماعی-اقتصادی روستا

- ۴) اصلاحات ارضی و دگرگونیهای بنیادی در روستاهای کشور
- ۴-۱ سابقه تاریخی اصلاحات ارضی در ایران
  - ۴-۲ دگرگونی در اشکال مالکیت در زمین
  - ۴-۳ بررسی تحولات در نوع و شیوه های کشت
  - ۴-۴ دگرگونیهای بوجود آمده در منابع آب و اثرات آن در جامعه روستایی
  - ۴-۵ ایجاد و نقش سازمانهای دولتی و خصوصی در روستاهای
  - ۴-۶ تحول دریافت اجتماعی، هرم قدرت و تشکیل گروه های جدید شغلی
- ۵) اهمیت بازداری در توسعه اقتصادی روستا
- ۶) دامداری و اثرات آن در اقتصاد روستا
- ۶-۱ دامداری مکمل فعالیت زراعی
  - ۶-۲ دامداری به عنوان اساس اقتصاد روستا
- ۷) صنایع دستی
- ۸) بررسی روابط شهر - روستا و جامعه کوچ رو
- ۸-۱ نظام سلسله مراتبی سکونت گاههای روستایی
  - ۸-۲ روابط شهر و روستا
  - ۸-۳ رابطه روستا با جامعه کوچرو
- ۹) نقش و اثرات شرکت های سهامی زراعی و شرکتهای کشت و صنعت در روستاهای کشور
- ۱۰) انقلاب اسلامی و تأثیرات آن بر جامعه روستایی ایران

مبانی جغرافیای جمعیت

نظری

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸

پیش نیاز : ندارد

سرفصل درس:

- موضوع مورد مطالعه جغرافیای جمعیت
- حدود و محتوای جغرافیای جمعیت
- ارائه اطلاعات جمعیتی بصورت نقشه
- توجه جغرافیدان جمعیت به انسان اندیشه ورز
- انسان به عنوان موجود فرهنگی
- مشکلات به دست آوردن و بکار بردن آمار و اطلاعات
- مسائل تطابق بین المللی
- هدفهای نهایی: خاص یا عام؟
- توزیع جمعیت جهان
- چند اصل اساسی
- شیوه کتابداری جمعیتی
- اثرات محیط طبیعی
- محیط زیست واقعی انسان
- تأثیر عوامل طبیعی بر انسان فرهنگی

-	اثر عوامل اقتصادی
-	عوامل اقتصادی و تعداد مطلق جمعیت
-	عوامل فرهنگی تعیین کننده تعداد و توزیع جمعیت
-	عوامل فرهنگی در مرگ و می
-	فرهنگ و مهاجرت
-	گونه شناسی مناطق جمعیتی
-	روابط متقابل میان خصایص جمعیتی
-	مهاجرت، طبقه شغلی
-	نژاد، زبان و دین به عنوان تعیین کننده های جمعیتی
-	شیوه های فرهنگی برای منطقه بندی جمعیت ها
-	سیر تکامل اجتماعی و اقتصادی انسان
-	مناطق جمعیتی و دنیای وسیع تر
-	موازنه مردم و منابع
-	مناطق جمعیت و منابع

مبانی جغرافیای شهری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : ندارد

سرفصل درس:

-۱ جغرافیای شهری چیست؟

ابعاد اجتماعی و اقتصادی جغرافیای شهری، قلمروهای جغرافیای شهری، دو موج بزرگ در تحولات جغرافیای شهری، مطالعه تطبیقی در جغرافیای شهری، ابعاد اجتماعی - اقتصادی، جغرافیای شهری، مطالعه ماکرو و میکرو (کلان یا خرد) در جغرافیای شهری، سطوح تحلیلی در مسائل جغرافیای شهری، اقتصاد سیاسی و جغرافیای شهری، تحلیل تخصصی منابع و جغرافیای شهری، مدیران شهری و مسائل جغرافیای شهری، محیط طبیعی و جغرافیای شهری، جغرافیای شهری و تصمیمات سیاسی، جغرافیای شهری و نقش دولتها، جغرافیای شهری و جغرافیای تاریخی شهرها، افق های تازه در جغرافیای شهری، سیستم اطلاعات جغرافیایی و مسائل جغرافیای شهری، نتیجه گیری.

-۲ سیر تکمیلی جغرافیای شهری:

نظربات جرج کهل و اکوشولتر، جبر جغرافیای شهری، تأثیر تحولات علم جغرافیا در جغرافیای شهری، جغرافیای سنتی و جغرافیای شهری، انقلاب کمی و جغرافیای شهری، جغرافیدانان و شهرهای جهان سوم، جغرافیای شهری در امریکا، جغرافیای شهری در چین، نتیجه گیری از سیر تحولات در جغرافیای شهری.

-۳ شهر و مفاهیم شهری:

ملکهای شناخت شهر از روستا، موقع مطلق و موقع نسبی شهرها، شناخت شهر بر پایه کارکردهای اقتصادی، خصیصه های روستایی در برابر خصیصه های شهری، مفهوم شهر نشینی، مفهوم شهر گرایی، تفاوت های شهر و شهرک، ویژگیهای شهری در جهان سوم، رفتار اجتماعی و فضای شهری، بخش مرکزی شهرها، شناخت مرزهای بخش مرکزی شهرها، نمونه هایی از بخش مرکزی شهرها، مفهوم مادر شهر، مفهوم مگالاپلس، تعاریف و مفاهیم جومهای شهری، مرزهای ده شهر، شهر و مهاجرتهای روستایی.

-۴ مورفولوژی شهرها و کیفیت زندگی در دوره های تاریخی:

بررسی نظریه های مربوط به پیدایش شهرها، نظریه اقتصادی و پیدایش شهرها، شهر به عنوان پایگاه نظامی، نظریه مذهبی پیدایش شهرها، آغاز زندگی شهری، اولین شهرها در تاریخ، مورفولوژی شهرهای رومی، مورفولوژی شهرهای دوره رنسانس، زندگی و توسعه شهری در دوره درون وسطی، کارکرد و مورفولوژی شهرهای ماقبل صنعتی، نقش شهرهای صنعتی در پیدایش تفکرات سیاسی، شهرهای استعمار زده، تأثیرات اروپاییان در شهرهای استعمار زده، ساخت شهرهای استعمار زده، شهرهای استعمار زده بعد از استقلال، آینده اقتصاد شهرهای استعمار زده، شهرهای فرا صنعتی.

-۵ ساخت اکولوژیکی شهرها:

ساخت قطاعی شهر، ساخت ستاره ای شهر، ساخت چند هسته ای، ساخت عمومی شهرها، ساخت طبیعی شهر، نظریه موریست دوی، عوامل مؤثر در ساخت منطقه مسکونی شهر، ساخت بخش مرکزی شهرها، ساخت شهر به صورت دوایر متعددالمرکز، تحلیل نظریه های مربوط به ساخت شهر.

نقشه های تو پو گرافی (هیدرولوژی)

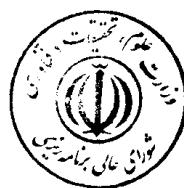
نظری ۱   عملی ۱

تعداد واحد : ۲

تعداد ساعت : ۴۸

پیش نیاز :

سرفصل درس : ۴۸ ساعت

نقشه برداری

تعداد واحد: ۳   نظری: ۲   عملی: ۱

تعداد ساعت: ۶۴

پیش نیاز : تفسیر نقشه های موضوعی

سرفصل درس:

- ۱ اصلاحات و تعاریف
- ۲ تعیین امتداد جغرافیایی
- ۳ تعیین طول و عرض جغرافیایی
- ۴ خطاهای
- ۵ اندازه گیری مستقیم طول
- ۶ اندازه گیری سطح کوچکی از زمین (اصول نقشه برداری شهری)
- ۷ تهیه پلان
- ۸ روشهای تغییر مقیاس
- ۹ روشهای تعیین مساحت در نقشه برداری
- ۱۰ تعیین موقعیت ارتفاعی نقاط
- ۱۱ ترازیابی مستقیم
- ۱۲ ترازیابی سطح
- ۱۳ تعیین نیمرخهای طولی و عرضی
- ۱۴ اندازه گیری زوایه
- ۱۵ اندازه گیری غیرمستقیم طول

۱۶ - تهیه نقاط پایه

۱۷ - روش‌های اندازه گیری تاکنومتری

۱۸ - تهیه نقاط پایه

۱۹ - روش پیمایش

۲۰ - روش مثلث بندی

۲۱ - روش شعاعی

۲۲ - روش تقاطع

۲۳ - روش تربيع

۲۴ - انواع نقشه های توپوگرافی

۲۵ - بحثی درباره خطاهای

کاربرد کامپیوتر در جغرافیا

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : روشهای آماری (۱)

سرفصل درس:

- ۱ مقدمه ای در مورد ساخت افزارها و نرم افزارها
- ۲ مجموعه های نرم افزاری
- ۳ انواع زبانهای برنامه نویسی
- ۴ ضرورت و عدم ضرورت برنامه نویسی
- ۵ نحوه کد بندی اطلاعات پرسشنامه ای جهت وارد نمودن در کامپیوتر
- ۶ مجموعه نرم افزارهای آماری
- ۷ مجموعه

مبانی زئومرفولوژی

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : ندارد

سرفصل درس:

- ۱ تعریف زئومرفولوژی و تقسیمات آن (سلختمانی - اقلیمی - کاربردی)
- ۲ داده های ساختمانی زمین شناسی - داده های سنگ شناسی: سنگهای آذرین یا درونی، سنگهای رسوبی، سنگهای دگرگونی، داده های زمین ساختی: چین ها، گسلها و خمیدگی ها، ساختمانهای افقی و مائل و ...
- ۳ مجموعه های بزرگ ساختمانی دنیا، سکوها، سیستم های چین خورده آلپی
- ۴ اشکال اولیه ساختمانی: ساختمان برون شب، ساختمان مایل (کوستا)، ساختمانهای چین خودره، اشکال کاردستی، ساختمانهای بلورین: مجموعه سنگهای درونی و دگرگونی، ساختمانهای آتشفسانی، ساختمانهای گسلی.
- ۵ واحدهای بزرگ اشکال ساختمانی و تلاقی آنها: حوضه های رسوبی، سپرها و گردن کوههای قدیمی، رشته های چین خورده، نمونه های تلاقی.
- ۶ ارتباط شبکه آبها با ساختمان زمین شناسی: ساختمان زمین شناسی مسیر و شبکه آبها، ساختمان زمین شناسی و اجزاء شبکه آبها، تحول اجزاء و شبکه آبها (اسارت و انحراف)
- ۷ فرسایش و نقش آن در ایجاد اشکال ناهمواری
- ۸ کاربرد زئومرفولوژی در برنامه ریزی شهری

تفسیر و کاربرد عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای در جغرافیا

تعداد واحد: ۲
تعداد ساعت: ۴۸
عملی: ۱ نظری: ۱
پیش نیاز : (سنگشن از دور)

سرفصل درس:

- ۱ اصول و معیارهای تفسیر عوارض در عکس‌های هوایی
- ۲ عوامل مؤثر در تفسیر عوارض روی تصاویر ماهواره‌ای
- ۳ تصاویر رنگی کاذب
- ۴ معیارهای لازم جهت شناسایی اشکال ناهمواریها
- ۵ شناسایی پوشش گیاهی و خاک
- ۶ روش‌های مطالعه عوارض شهری چون مناطق مسکونی، تجاری و خدماتی به کمک عکس‌های هوایی
- ۷ طبقه‌بندی کاربری زمین و آمایش سرزمین
- ۸ تهییه نقشه‌های توپوگرافی
- ۹ تهییه نقشه‌های حرارتی و شناسایی آلودگی‌های حرارتی محیط

درآمدی بر سیستم اصلاحات جغرافیایی GIS

عملی: ۲

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۸۲

پیش نیاز : کاربرد کامپیوتر در حرفه ای

سرفصل درس:

روش تحقیق

عملی: ۱

نظری: ۲

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۶۴

پیش نیاز : روشهای آموزی (۱) و (۲)

سرفصل درس:

جغرافیای شهری ایران (طرحهای شهری در ایران)

عملی: ۱

نظری: ۲ ساعت

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۶۴

پیش نیاز : توسعه فیزیکی - اصول و تکنیکهای برنامه ریزی شهری

سرفصل درس:

- ۱ مشخصات عمومی شهرهای ایران - خصیصه های کلی هر یک از شهرهای مورد مطالعه، بررسی شهرهای ایران از دیدگاه برنامه ریزی شهری
- ۲ شهرهای اسلامی
- ۳ شهرهای دوره پهلوی
- ۴ توسعه شهری در نظام جمهوری اسلامی ایران
- ۵ تکنیک ها و اصول تهییه طرح های جامع شهری
- ۶ سابقه طرح جامع سازی در ایران
- ۷ طرح جامع تهران و دیگر مترو پل های ایران
- ۸ طرح جامع از دیدگاه شهرسازی و معماری
- ۹ طرح هادی و کاربرد آن در شهرهای ایران
- ۱۰ طرح تفصیلی

برنامه ریزی مسکن

عملی: ۱

نظری: ۲

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۶۴

پیش نیاز : توسعه فیزیکی شهر

سرفصل درس:

- ۱ مقدمه
- ۲ موقعیت و مشکلات مسکن
- ۳ مشکلات عرضه
- ۴ نواحی انتقال و مارجینال
- ۵ لزوم دخالت دولت در تأمین مسکن
- ۶ اقدامات اساسی دولت
- ۷ برنامه ریزی مسکن
- ۸ اهداف برنامه ریزی مسکن
- ۹ اقدامات اساسی در برنامه ریزی مسکن و تسهیلات مربوطه
- ۱۰ برقراری استانداردها برای مسکن و تسهیلات مربوطه
- ۱۱ تعیین هدف در برنامه ریزی مسکن
- ۱۲ اطلاعات و آمار مورد نیاز برای برقراری استانداردها و تعیین هدفهای مسکن و تسهیلات مربوطه
- ۱۳ روشهای برآورد احتیاجات مسکن
- ۱۴ تعیین سرمایه گذاری در بخش مسکن و اهمیت آن در چهارچوب برنامه های عمرانی کشور
- ۱۵ نحوه ایجاد بازار سرمایه برای مسکن

-۱۶ برآورد نیاز به زمنی برای تأمین مسکن

-۱۷ روشهای اساسی تأمین سرپناه برای خانوارهای کم درآمد شهری

-۱۸ روشهای دولتی مسکن

-۱۹ نوسازی شهری

-۲۰ اعطای کمکهای مالی

-۲۱ روشهای اساسی تأمین مسکن

-۲۲ ارتقای کیفیت سکونت

-۲۳ عرضه زمین و خدمات

-۲۴ برنامه ریزی پژوهه های تأمین مسکن

-۲۵ مطالعات مربوط به عملی بودن طرح

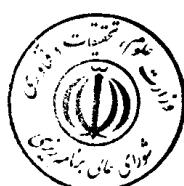
-۲۶ مطالعات تفصیلی

-۲۷ بررسی راههای اجرای پژوهه

-۲۸ ارائه پیشنهادات دقیق

-۲۹ اجرای پژوهه

-۳۰ مرور بر پیشرفت کار پژوهه

برنامه ریزی حمل و نقل شهری

عملی: ۱ واحد

نظری: ۲ واحد

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۶۴

پیش نیاز : اصول تکنیکهای برنامه ریزی شهری

سرفصل درس:

تعريف ترافیک شهری، ترافیک در رابطه با جمعیت شهری، ظرفیت خیابانها، چراگاه‌ها راهنمایی، تقاطع‌ها و میدانهای داخل شهر در رابطه با ترافیک، ترافیک شهری در ارتباط با طرح جامع شهری، برنامه ریزی حمل و نقل عمومی در شهرها.

جغرافیای جمعیت ایران (جمعیت ایران و مهاجرتهای داخلی)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸

پیش نیاز : مبانی جغرافیایی جمعیت - تحلیل جمعیت

سرفصل درس:

تعریف و موضوع جمعیت، جمعیت ایران در رابطه با جمعیت آسیای جنوب غربی، اطلاعات آماری، توزیع جمعیت شهرنشینی، مهاجرت های داخلی تحلیلی از شاخص های اجتماعی مسکن، در رابطه با جمعیت ایران، رابطه کمی انسانی با محیط مسکونی، تعداد خانوار در واحد مسکونی، تعداد افراد در اطاق.

اقتصاد شهربنی

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : ندارد

سرفصل درس:

- ۱ تعریف اقتصاد شهری و ارتباط آن با علم اقتصاد
- ۲ اصول اقتصاد شهری
- ۳ ماهیت و عملکرد اقتصادی شهرها
- ۴ ساخت شهرها و تغوریهای اقتصادی
- ۵ اندازه و رشد شهر
- ۶ اقتصاد شهری و رفاه شهری
- ۷ فقر در شهرها: ماهیت، عوامل ایجاد کننده و راه حلها
- ۸ مسکن: ابعاد سیاسی- اقتصادی و اجتماعی مسکن
- ۹ مسکن در ایران: وضع موجود مسکن در شهرهای ایران
- ۱۰ حمل و نقل درون شهری: مسائل و مشکلات حمل و نقل در شهرهای ایران
- ۱۱ نقش دولت در شهرها: نقاهی به نقش دولت در تحولات شهری ایران بویژه از آغاز سده حاضر تاکنون.

مدیریت شهری

نظری:

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : اصول و تکنیکهای برنامه ریزی شهری

سرفصل درس:

اصول کلی مدیریت، مدیریت شهری در جوامع مختلف ساخت شهرداریها و مراکز اجرایی در شهرها، نحوه اجرایی قوانین اداره شهرها، مردم و شهرداریها، روش‌های تشویق مردم برای مشارکت در برنامه های عمرانی، برنامه ریزی و تصمیم گیری.

مباحث لازم :

۱- روش های پورش خلاقیت و نوآوری

۲- به کار گیری مبحث بهره وری (Productivity) در مدیریت شهری

۳- مبانی نظری مشارکت مردم در اداره امور و تعیین سرنوشت (دموکراسی)

۴- مدیریت کلان شهرها

قوانين تطبیقی اداره شهرها

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : طرح جامع - مدیریت شهری

سرفصل درس:

شناخت کلی شهر و شهرداری از دیدگاه علم حقوق

شیوه های دخالت سازمانهای شهری در اداره امور شهر

الف) قوانین و مقررات شهرسازی

منطقه بندی

مقررات مربوط به تفکیک اراضی

مقررات مربوط به ساختمانها

مقررات مربوط به گذریندیهای شهری

مقررات نوسازی و بهسازی شهری

مقررات ایجاد شهرکهای جدید

ب) مالیات بندی و مالیات بر دارایی و عوارض نوسازی

ج) دخالت‌های مستقیم

ذخیره کردن زمین

تصرف اجباری

حوزه بندی مجدد

ملی کردن زمین

شیوه های مدیریت شهرداریها در ایران و جهان

برنامه ریزی فضای سبز شهری

تعداد واحد : ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲
پیش نیاز : ^{پیش تکنیکی} _{برنامه ریزی شهری}
هدف آموزش :

آشنائی دانشجویان با مفاهیم ، روش‌های و فرآیند برنامه ریزی فضای سبز در قالب دانش شهر سازی و برنامه ریزی شهری به منظور ایجاد توانائی و مهارت لازم در انجام امور مرتبط با برنامه ریزی فضای سبز شهرها .

مباحث درس :

با توجه به هر دفعه فوق در اثنای ترم سرفصلهای زیر در بعد آموزش در دستور کار قرار می‌گیرد:

- تعریف و مفاهیم مربوط به فضای سبز و تفرجگاهها
- اهمیت و ضرورت توجه به فضای سبز شهری
- تاریخچه باغ سازی و احداث فضای سبز در ایران
- نقش نسبی سبز در بهبود شرایط زیستی شهرها
- جایگاه برنامه ریزی فضای سبز در طرحهای شهری
- انواع فضاهای سبز شهری و طبقه‌بندی منابع تفرجگاهی
- مکان یابی و چگونگی تعیین کاربری فضای سبز در طرحهای شهری
- استانداردهای فضای سبز / سطح مورد نیاز فضای سبز در شهر
- نحوه توزیع و پخشایش فضای سبز در مقایسه‌های مختلف شهری
- بررسی کارکرد فضای سبز شهری و تعیین عناصر مورد نیاز درون آن
- مبانی و اصول طراحی فضای سبز شهری

تکالیف :

تکالیف شامل یک امتحان کتبی در پایان ترم و تهیه یک پژوهه تحقیقی در طول نیمسال خواهد بود . حضور فعال دانجو در درس و کلاس ، ارائه مقاله تحقیقی و کیفیت آن با نضمam نتیجه آزمون پایان ترم در مجموع نمره کل دانشجو را در پایان درس تشکیل میدهد . زمان تحويل پژوهه آخرین جلسه درس خواهد بود .

توانهای محیطی در برنامه ریزی شهری

تعداد واحد : ۲ نظری

تعداد ساعت : ۳۲

پیش نیاز :

سرفصل درس : ۳۲ ساعت

کارگاه برنامه ریزی شهری (۱)

عملی

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۶۴

پیش نیاز : طرح جامع - اصول و تکنیکهای برنامه ریزی شهری

سرفصل درس:

۱- مباحث مقدماتی

۱-۱ تعاریف، مفاهیم و اهمیت درس کارگاه برنامه ریزی شهری، منطقه ای

۲-۱ مروری بر برنامه ها و اقداماتی که در ارتباط با عمران شهرها و مناطق ایران صورت گرفته است.

۲- مباحث اصلی

۱-۲ تشریح، مفاهیم، محورها و محتوای طرحهای شهری و منطقه ای (فرآیند تهیه طرحهای شهری و منطقه ای)

۲-۲ بحث درباره روشهای تهیه و جمع آوری اطلاعات مورد نیاز و تکنیکهای رایج در تجزیه و تحلیل طرحهای شهری و منطقه ای

۳-۲ بحث درباره نقشه ها، نمودارها و عکس ها در طرحهای شهری و منطقه ای

۴-۲ آشنایی با تشکیلات و نظام اداری و اجرایی طرحهای شهری و منطقه ای در ایران

۵-۲ طراحی یک طرح تحقیقاتی و انجام به صورت پروژه توسط دانشجویان در کارگاه

۶-۲ ارائه پروژه و دفاع از آن در کلاس

کارگاه برنامه ریزی شهری (۲)

عملی

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۶۴

پیش نیاز : کارگاه برنامه ریزی شهری (۱)

سرفصل درس:

برنامه ریزی منطقه ای

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : طرح هادی روستائی - طرح جامع

سرفصل درس:

-۱ مباحث مقدماتی

۱-۱ تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات بنیادی برنامه ریزی

۲-۱ انواع و سطوح گوناگون برنامه ریزی

۳-۱ جغرافیا و برنامه ریزی ناحیه ای

-۲ مباحث اصلی

۱-۲ مفهوم و تعریف ناحیه و منطقه

۲-۲ مفهوم برنامه ریزی ناحیه ای

۳-۲ سابقه و ضرورت برنامه ریزی ناحیه ای در جهان

۴-۲ اصول و روش‌های برنامه ریزی ناحیه ای

۵-۲ تمرکز و تمرکز زدایی

۶-۲ آمایش سرزمین

۷-۲ قطب رشد

۸-۲ برنامه ریزی ناحیه ای در ایران

۹-۲ روش‌های برنامه ریزی ناحیه بکار گرفته شده در ایران

۱۰-۲ برنامه ریزی چند سطحی

توسعه فیزیکی شهرها در های جدید

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : مبانی جغرافیایی شهری

سرفصل درس:

تکوین هسته های اولیه یک جانشینی، شهرهای اولیه تا ظهرور رم، سیر تحول شهرهای جهان تا دوره انقلاب صنعتی، انقلاب صنعتی و تأثیر آن در گسترش سریع شهرنشینی، بررسی روند شهرنشینی بعد از انقلاب صنعتی و تجزیه و تحلیل علل پیدایش شهرهای بزرگ، برنامه ریزی شهرکهای جدید، تئوریهای مختلف جهت تهیه برنامه برای شهرکهای جدید، پروژه تهیه یک شهرک.

متون تخصصی ۱ و ۲

نظری

تعداد واحد : ۲+۲

تعداد ساعت : ۶۴

پیش نیاز : زبان عمومی

سر فصل درس :

بخش ۱ - ژئومورفولوژی

- ۱- موقع زمین در فضا
- ۲- حرکات زمین و دلایل آن
- ۳- اشکال عمدۀ سطح زمین
- ۴- فریاپیش

بخش ۲ - آب و هوا

- ۱- انرژی خورشید و حرارت
- ۲- فشار و بادها
- ۳- رطوبت و بارش
- ۴- خاک و پوشش نباتی

متون تخصصی ۲ و ۴

تعداد واحد: ۲+۲: ۶۴
تعداد ساعت: ۶۴
پیش نیاز: متون ۱ و ۲

سر فصل درس:

بخش ۱- جمعیت

- ۱- توزیع جمعیت در جهان
- ۲- موالید و مرگ و میر
- ۳- تغییرات جمعیتی
- ۴- مهاجرت

بخش ۲- جغرافیاء اقتصادی

- ۱- بخش کشاورزی
- ۲- کشاورزی سنتی و ویژگیهای آن
- ۳- کشاورزی مدرن و ویژگیهای آن
- ۴- صنعت به عنوان فعالیت ثانویه
- ۵- عوامل مکانی مؤثر در مکان یابی صنعتی
- ۶- صنعت در کشورهای صنعتی و پیشرفته

بخش ۳- استقرار گاههای شهری و روستائی

- ۱- موفولوزی استقرار گاهها
- ۲- تنوری مکان مرکزی
- ۳- استقرار گاههای شهری و شهر ما قبل صنعت
- ۴- توسعه سیستم شهری در کشورهای پیشرفته
- ۵- روند جاری شهر نشینی در ممالک در حال توسعه
- ۶- ساختار درونی شهر

اصول و تکنیک های برنامه ریزی شهری

نظری

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸

پیش نیاز : مبانی جغرافیایی شهری - توسعه فیزیکی شهر

سرفصل درس:

شهرسازی -

اصول برنامه ریزی منطقه ای و منطقه بندی سرزمین از دیدگاه فضایی -

آزمایش سرزمین -

طرح جامع -

انواع برنامه ریزی -

محله ها، ناحیه ها و منطقه ها -

فرمehای کلی شهر -

سوابق تهیه طرح های شهری -

طرح های جامع و تفصیلی شهری -

طرح های هادی -

رابطه شهرداری ها با مردم و دولت -

طرح های شهری پس از پیروزی انقلاب اسلامی -

جامعه شهری در برنامه ریزی عمرانی کشور -

برنامه دوره انتقالی -

سوابق قانونگذاری و وضع مقررات شهرسازی در ایران -

اکولوژی شهری

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : جغرافیایی شهری

سرفصل درس:

مفاهیم و سابقه کار در اکولوژی شهری و جغرافیای شهری، محیط گرایی و اکولوژی شهری، جدایی گزینی اکولوژیکی، مرحله هجوم اکولوژیکی، مرحله جایگزینی اکولوژیکی، حوزه های اجتماعی در شهرها، گروههای شهری و انتخاب مسکن، مفاهیم محله در اکولوژی شهری، جایگایی طبقات شهری، خصیصه های اکولوژیکی جرم و جنایت، اکولوژی تطبیقی و آسیب شناسی، اکولوژی امراض شهری، شهر و رشد جسمی شهر و کودکان، شهر و سالمندان، اکولوژی اجتماعی، خشونتهای شهری، شهر و ناآرامیها، معیارهای یک جامعه سالم شهری، ساخت اکولوژیکی شهرهای اسلامی، ساخت اکولوژیکی شهرهای جهان سوم، ساخت اکولوژیکی شهرهای غربی و سوسیالیستی.

اقتصاد توسعه

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : مبانی جغرافیایی شهری - اقتصاد شهری

سرفصل درس:

ویژگیهای کلی، زمینه های توسعه، عوامل مؤثر در توسعه تئوریهای اقتصادی و کاربرد آنها در جوامع عقب نگهداشت شده، فاکتورهای مدخله کننده.

جامعه شنا سی شهری

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : مبانی جغرافیایی شهری - اکولوژی شهری

سرفصل درس:

- ۱ شهرها چگونه بوجود آمدند
- ۲ انواع اجتماعات شهری
- ۳ تفاوت‌های شهر و روستا
- ۴ صدر وابستگی شهر به روستا
- ۵ شهرنشینی از دیدگاه‌های مختلف
- ۶ مفهوم شهر و تعریف شهر
- ۷ مکتب شیکاگو
- ۸ بنیان گذاری جامعه شناسی و علل آن
- ۹ نحوه زیست شهری
- ۱۰ اجتماع شهری و مشکلات آن
- ۱۱ شهرنشینی در خاور میانه
- ۱۲ شهرهای اسلامی و علت درون مرزی بودن آنها
- ۱۳ انحطاط شهری خصوصاً در قرون وسطی
- ۱۴ جامعه شهری ماقبل صنعتی در خاور میانه
- ۱۵ دیدگاه‌های ویرث: شهرنشینی به مثابه نوعی شیوه زیستن یا فراسوی مکتب شیکاگو

- ۱۶ آزادی شهری
- ۱۷ عیوب آزادی شهری
- ۱۸ تراکم، ناهمگونی، بزهکاری
- ۱۹ انتقال شهری و ماهیت شهری
- ۲۰ پویایی درون شهری
- ۲۱ امراض شهری (در شهرها، اینه شدن و شعور کذایی)
- ۲۲ کدام فرد را بیشتر برای زندگی انتخاب می کنند؟

روشهای تحلیل جمعیت

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : مبانی جغرافیای جمعیت و روشهای آماری در جغرافیا ۱ و ۲

سرفصل درس:

- ۱ کلیاتی در مورد سرشماری
- ۲ کلیاتی در مورد روشهای آمارگیری نمونه ای در جمعیت شناسی
- ۳ ساخت جمعیت (ترکیب سنی، ترکیب جنسی، توزیع جغرافیایی و سایر توزیع ها)
- ۴ روش مقایسه دو یا چند توزیع جمعیتی مشابه
- ۵ نمایش هندسی وقایع جمعیتی
- ۶ محاسبه میزانها، نسبت ها و احتمال در وقایع جمعیتی
- ۷ روشهای مقدماتی تحلیل زاد و ولد و باروری
- ۸ روشهای مقدماتی تحلیل مرگ و میر
- ۹ روشهای مطالعه مهاجرت
- ۱۰ مدلهای مورد استفاده در مهاجرت
- ۱۱ روشهای محاسبه رشد جمعیت
- ۱۲ روشهای پیش بینی جمعیت
- ۱۳ روشهای مطالعه ازدواج و طلاق
- ۱۴ روشهای بازسازی اطلاعات در دوره های جمعیتی

روابط شهر و روستا با تأکید بر ایران

نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز : جغرافیای شهری (مبانی و ایران)، جغرافیای روستایی

سرفصل درس:

- ۱ طرح مسئله روابط شهر و روستا و اهمیت مطالعه آن در دنیای معاصر
- ۲ مفاهیم و اصطلاحات پایداری: (شهر، روستا، روابط، نظام منطقه‌ای، تقسیم کار، کارکرد و ...)
- ۳ تئوری های پایه در شناخت مکان مرکزی و کارکردهای آن به عنوان زمینه شناخت مبانی
تئوریک رابطه شهر و روستا:
  - ۱-۳ نظریه فون تانن
  - ۲-۳ کریستالر
  - ۳-۳ لش
  - ۴-۳ سایر نظریه ها
- ۴ زمینه ها و علل برقراری رابطه شهر و روستا
  - ۱-۴ زمینه های طبیعی
  - ۲-۴ زمینه های اجتماعی و فرهنگی
  - ۳-۴ زمینه های اقتصادی
  - ۴-۴ زمینه های سیاسی- اداری
  - ۵-۴ سایر زمینه ها
- ۵ بررسی روابط شهر و روستا با توجه به سلسله مراتب و اندازه شهرها:
  - ۱-۵ شهرهای کوچک (روستا شهرها) و روابط شهر و روستا
  - ۲-۵ شهرهای متوسط و روابط شهر و روستا
  - ۳-۵ شهرهای بزرگ و روابط شهر و روستا
- ۶ بررسی برخی از مطالعاتی که توسط جغرافیدانان ایرانی و غیر ایرانی درباره روابط شهر و روستا در ایران انجام شده است.

طرح های هادی روستایی

نظری: ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز :

هدف: آشنا کردن دانشجویان با فرآیند تهیه یک طرح برای واحد زیستی در حد یک روستا

سرفصل درس:

- تحقیق در موقعیت مکانی روستا
- شناخت وضع موجود بلحاظ فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی
- تهییه نقشه های کاربری
- تهییه نقشه های کالبدی
- تحلیل وضع موجود
- ارائه طرح پیشنهادی

جغرافیا و صنعت توریسم

نظری

تعداد واحد : ۲

تعداد ساعت : ۳۲

پیش نیاز : جغرافیای شهری - جغرافیای جمعیت ، جغرافیای روستائی

سرفصل درس :

- ۱- حدود و قلمرو جغرافیایی توریستی ، تعارف و مفاهیم جغرافیایی توریستی ، جغرافیای توریستی به عنوان شاخه ای از جغرافیای کاربردی .
- ۲- تاریخچه رشد صنعت توریسم : نیاز انسان به تفریح و استراحت ، افزایش ساعات فراغت ، بالا رفتن درآمدها ، تکامل تکنولوژی حمل و نقل ، سرمایه گذاری در صنعت توریسم ، تاثیر ارتباطات بین المللی ، توسعه تاثیرات توریستی .
- ۳- توریسم به عنوان یک پدیده جغرافیایی ، توریسم و امر تجارت توریسم و بازار یابی توریسم و سیاست ، توریسم به عنوان رفتار اجتماعی و فرهنگی ، توریسم به عنوان صنعت ، توریسم به عنوان یک عامل درمانی .
- ۴- توریسم و محیطهای طبیعی و صنعت توریسم ، شهر - میراهای فرهنگی و صنعت توریسم ، توریسم و محیطهای روستائی ، توریسم و مکانهای مذهبی ، توریسم و مکانهای تفریحی ، توریسم زمستانی ، توریسم و سواحل .
- ۵- اقتصاد توریستی ، توریسم و سرمایه گذاری داخلی ، توریسم و سرمایه گذاری خارجی ، توریسم به عنوان یک منبع مهم در توازن پرداختها ، توریسم و امر توسعه ، اقتصاد سالم و یا ناسالم توریسم ؟ اشتغال و صنعت توریسم .
- ۶- صنعت توریسم و آلودگی های محیطی ، صنعت توریسم و تخریب منابع طبیعی ، توریسم و آلودگی سواحل ، توریسم و چشم اندازهای زیبا .
- ۷- تغییرات صنعت توریسم در شرایط اجتماعی ، آیا توریستها قربانی می شوند ؟ حرکت توریستی ، امراض جنسی و انتشار امراض مختلف در داخل کشورها و در سطح جهان ، تاثیرات فرهنگی صنعت توریسم در حال توسعه ، پخش فرهنگ غربی در جهان .
- ۸- بررسی مشخصات اجتماعی و اقتصادی توریستها
- ۹- بررسی نواحی معروف توریستی در جهان : اسپانیا ، ایتالیا ، یونان ، فرانسه و ....
- ۱۰- برنامه ریزی جهت توسعه صنعت توریستی
- ۱۱- صنعت توریسم در ایران

نویسندگان و بهمسازی شهری

نظری

تعداد واحد : ۲

تعداد ساعت : ۳۲

پیش نیاز :

سرفصل درس : سرفصل این درس توسط دانشگاه ارائه می‌گردد

(۴)

وزارت فرهنگ و امور روحیه
جمهوری اسلامی ایران

تاریخ ۱۱/۲۵/۱۳۷۴
شماره ۲۶۶۳

برگزاری

دستور العمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کارداشی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۲

- ۱- گروههای برنامه ریزی موظفند حداکثر طرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خودرا بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش نهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند برآساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی دوسته ذی ربط و بارعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
- ۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرازده باشند.
  - ۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدهای دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۵ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
  - ۳: آن دسته از دانشجویانی که در شمول بند ۲-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرازده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمیاب واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برای برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
    - الف: **کلیه واحدهای گذرازده شده قبلی دانشجو**، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
    - ب: درس‌هایی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجو آن در پس‌هارا قبل "گذرانده است، برآسان‌هایان تعداد واحد گذرازده شده از او پذیرفته می‌شود و نیازی به گذرازدن واحدهای اضافی برای آن تروس را ندارد.
    - ج: گذرازدن درس‌هایی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویی که آن درس را نگذرازده‌است الزامی نیست.
    - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کارداشی، کارشناسی، کارشناسی فنایی و سه و کارشناسی ارشد پیز، تا گذرازدن کایه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۵) شورای عالی برنامه ریزی (الزامی) است.

در جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۲ در مورد دستور العمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کارداشی، کارشناسی و کارشناسی ارشد تدویج است. جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چشمی کلیه ایکاری

وزیر فرهنگ و امور روحیه

رونوشت: موافقت مختارم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و
مختارم امور ایاموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس کمیته ازداد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نمایند.

سید محمد کاظم نائب‌الله

د ر ای عالی برنامه ریزی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ و آموزش عالی

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

شماره ۲۲۰/۲۶۴۹

پیوست

بیانی

حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(اصوبات جلسات ۹۱ و ۹۲ مورخ ۲۵/۱۰/۱۲۲۲ و ۹/۱۲۲۲)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی، به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگریدهی برنامه‌های آموزشی، حذف، دروس ناموفق و واحدهای غیرضرور و ادغام شاخمهای بعضاً از رشته‌های تحصیلی، از تاریخ تصویب قابل اجرا است، و به موجب آن اصوبات قبلی لغو می‌گردد.

۱- دوره‌های کاردانی حداقل ۶۲ و حداکثر ۲۲ واحد

۲- دوره‌های کارشناسی حداقل ۱۲۰ واحد و حداکثر ۱۲۵ واحد (برای رشته‌های مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دوره‌های کارشناسی ناپیز، ته حداقل ۶۵ و حداکثر ۲۵ واحد

۴- دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۲۲ واحد (که ازین تعداد ۴ تا ۱۵ واحد اختصاص به پایان نامه دارد).

۵- دوره‌های کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۲۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دوره‌های دکتری D. Ph. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۵ واحد (که ازین تعداد ۱۶ تا ۳۵ واحدی تواند اختصاص به رساله داشته باشد).

دراینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موقوف، اند کلیه برنامه‌های مصوب رشته‌های مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غایب ضرور، سقف واحدها و در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامه‌های جدیدبرای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز می‌توانند وضعیت تحصیلی خود را بر این برنامه جدید تطبیق دهند، دراین صورت تطبیق واحد، و دروس با برنامه‌های جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروههای کارشناسی می‌باشد.

د: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز می‌توانند وضعیت تحصیلی خود را بر این برنامه جدید تطبیق دهند، دراین صورت تطبیق واحد، و دروس با برنامه‌های جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروههای کارشناسی می‌باشد.

راهنمایی در مقاطع مختلف آموزش عالی در مورد تغییرات مذکور در این متن متعارف است.

دکتر سید محمد رضا هاشمی کلپایکانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معافالت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معافالت محترم وزارت بهداشت، دومان و آموزش پروردگاری
و رئیس محترم ناشیگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری اسلام فرمائید.

۶- سید محمد کاظم نائینی

۲۱۹

دستورالعمل شورای عالی برنامه ریزی